

Na výstavbu a rekonstrukce chodníků daly stát a EU obcím 9,5 mld. Kč. Zvýšit bezpečnost a zajistit bezbariérovost se však mnohdy nepodařilo

27.1.2025 - | Nejvyšší kontrolní úřad

V letech 2014 až 2023 byla obcím na výstavbu a rekonstrukce komunikací pro pěší poskytnuta podpora z prostředků státu a EU ve výši 9,5 mld. Kč. Cílem bylo zajistit především zvýšení bezpečnosti a bezbariérovosti těchto komunikací. NKÚ při kontrole zjistil, že podpora nebyla směřována vždy tam, kde by přinesla největší užitek. Téměř tři čtvrtiny z kontrolovaných 23 projektů vykazovaly vážné nedostatky. Projekty nevedly k odstranění řady problematických míst a často nezajistily bezpečné přecházení osobám se sníženou schopností orientace. NKÚ také zjistil, že některé nové chodníky nebyly obcemi udržovány, zarůstaly vegetací, parkovala na nich auta atd.

Množství a závažnost zjištěných nedostatků svědčí o špatném fungování systému podpory. Ten je navíc administrativně náročný jak pro příjemce dotace, tak i pro poskytovatele. Proto NKÚ doporučuje systém změnit. „Bezpečnost a bezbariérovost chodníků je samozřejmě důležitá. Podmínky podpory ale dostatečně nemotivují příjemce k jejímu účelnému a hospodárnému využití. Výše příspěvku od státu a EU se pohybuje na úrovni 85 % až 95 % a obce pak s takto vysokou mírou dotační podpory financují i rekonstrukce komunikací, které to příliš nepotřebují. Jsme přesvědčeni, že finanční podpora ze strany státu má prostředky obcí na tuto oblast jen doplňovat, nikoliv je nahrazovat. Vždyť majiteli těch chodníků jsou právě obce,“ uvedl člen NKÚ Jan Kinšt, který kontrolu vedl. Podle něj by se měla zvážit i možnost využití alternativních druhů podpory, jako jsou např. záruky za úvěry, úrokové dotace nebo návratné výpomoci.

Kontrola ukázala, že Ministerstvo dopravy (MD) ani Ministerstvo pro místní rozvoj (MMR) nevědí, jakých celkových výsledků chtějí podporou dosáhnout ani jakých bylo dosaženo a k jakému pokroku došlo. Nebyla řádně zajištěna kontrola toho, co bylo s podporou státu a EU vybudováno. Státní fond dopravní infrastruktury (SFDI) například prodloužil příjemci podpory lhůtu pro předložení závěrečného vyhodnocení akce z let 2014 až 2015 za téměř šest milionů korun celkem 16×. Příjemce zprávu předložil až v době kontroly NKÚ v červnu 2024 a SFDI ji do ukončení kontroly neschválil. Ještě devět let po ukončení zůstává projekt nevyhodnocen. NKÚ udělal kontrolu na místě a zjistil řadu závažných nedostatků, které bude SFDI s příjemcem podpory řešit. Stav chodníků v obci se sice zlepšil, ale významně se nezvýšila bezpečnost chodců a nevyřešila se některá problematická místa pro osoby se sníženou schopností pohybu nebo orientace.

Při výběru projektů vycházely MMR a SFDI z informací uváděných žadateli o podporu, aniž by je ověřovaly. Žadatelé přitom často hodnotili výchozí stav přehnaně negativně a naopak zveličovali přínosy projektů. V některých případech deklarovali, že půjde o rekonstrukci komunikace pro pěší, ve výsledku ale šlo jen o opravy – na ty však podpora nebyla určena.

<https://www.nku.cz/cz/pro-media/tiskove-zpravy/na-vystavbu-a-rekonstrukce-chodniku-daly-stat-a-eu-obcim-9-5-mld--kc--zvysit-bezpecnost-a-zajistit-bezbarierovost-se-vsak-mnohdy-nepodarilo-id14505>